

7/36939
GK 91

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

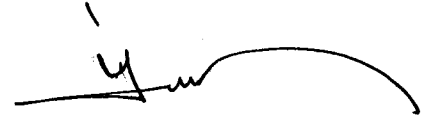
30 Nisan 2014

Sayı :30824082-610 1414
Konu :Bursa Milletvekili
Sena KALELİ'nin
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 20.01.2014 tarihli ve 43452547-120.07-160355 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Sena KALELİ'nin Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/36939 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

İdris GÜLLÜCE
Bakan

EK :

-Cevap Yazısı (4 Sayfa)

BURSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN SENA KALELİ
TBMM 7/36939 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
AİT SORULAR VE CEVAPLARI

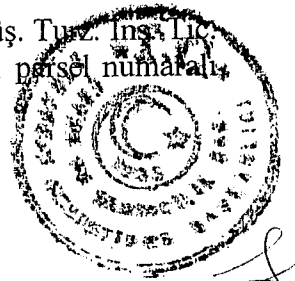
SORULAR:

Türkiye'nin beşinci, Marmara Bölgesi'nin en büyük gölü olan İznik Gölü, ülkemizin en önemli sulak alanlarından, tatlı su kaynaklarından ve mutlak tarım alanlarından biridir. Göl bütünüyle tarım alanları ve zeytinliklerle çevrilidir. Uzak vadede İstanbul'un bile içme suyu rezervi kapsamında değerlendirilen İznik Gölü Yönetim Planı çalışmaları, Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği çerçevesinde yürütülmektedir. Ancak 25 binlik İznik Gölü Çevre Düzeni planının 2 Ekim 2013'te değiştirildiği, bu değişikliğin 24 Ekim 2013 tarihinde Bakanlığınızca onaylandığı ve 30 gün süreyle Bursa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nde askıya çıkarıldığı görülmektedir. Plan değişikliği ile göl havzası sınırlarındaki 275 bin metrekarelik alanda fabrika yapılmasının yolu açılmıştır. Bu alan, Bursa 2020 yılı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Plan Kararları'nda olduğu gibi, İznik Gölü Çevre Planı'nda da, Toprak Koruma Kurulu Kararları'nda da koruma altındadır. Doğal SİT alanı olan bölge, yapılan plan değişikliğiyle ağır sanayi hariç sanayi tesisinin kurulmasına açık hale getirilmiştir. Plan değişikliğinin uygulanması halinde Bursa, çevre açısından telafisi olmayan tahribat yaratan, toprağını, suyunu ve havasını kirleten, birinci sınıf tarım arazisinin üzerine kurulu 2. bir Cargill vakasıyla karşı karşıya kalacaktır. Bu bağlamda;

- 1) Hangi kamu yararı ya da hangi gerekçe doğrultusunda İznik Gölü Çevre Planı'nda değişikliğe gidilmiştir?
- 2) İznik Gölü Çevre Planı değişikliği talebi Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Ticaret A.Ş. tarafından mı talep edilmiştir?
- 3) Yapılan değişiklikle 275 bin metrekarelik alana, Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Ticaret A.Ş. tarafından 174 bin ton kapasiteli kâğıt imalatı fabrikasının kurulacağı doğru mudur?
- 4) İznik Gölü Çevre Planı değişikliği yapılmadan ÇED raporunun hazırlanıp Bakanlığa sunulduğu doğru mudur? ÇED raporu ne zaman hazırlanmıştır, İznik Gölü Çevre Planı ne zaman değiştirilmiştir?
- 5) Yüksek miktarda su gerektiren kâğıt imalatı için kurulması planlanan fabrikanın İznik Gölü hinterlandında yaratacağı çevre ve doğa tahribatı hesaplanmış mıdır? Bu sorumluluğun altında kimlerin imzası vardır?
- 6) Bursa kamuoyu tarafından ikinci Cargill vakası olarak adlandırılan ve yargıya da taşınan bu kararın geri alınmasına yönelik bir çalışmanız var mıdır?

CEVAPLAR:

1,2) 1/25.000 ölçekli İznik Gölü Çevre Düzeni Planı Değişikliği, IBM Müh. Müş. Tuz. İnş. Tic. Ltd. Şti. tarafından Kağıt Fabrikası kurulmasına yönelik, Örnekköy, 108 ada 1 parsel numaralı taşınmazın "Sanayi Alanı" olarak belirlenmesine ilişkin talep edilmiştir.

İlgililerince Çevre Düzeni Planı değişikliğine konu alanda Kağıt Fabrikası kurulmak istenildiği; üretimin ülke hammadde kaynaklarına dayalı olarak yapılacağı, ülke piyasası ihtiyacının çok altında üretim yapılmakta olması sebebiyle ülke ekonomisine ve sektöre katkısının olacağı ve açığı gidereceği gerekçeleri belirtilmiştir.

Bununla birlikte, genel itibariyle çevre düzeni planı değişiklik talepleri 11.11.2008 tarih ve 27051 sayılı Resmi Gazete yayımlanan “Çevre Düzeni Planlarına Dair Yönetmelik’in 9 uncu maddesi kapsamında değerlendirilmektedir.

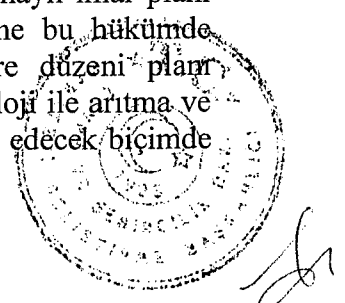
Söz konusu talep ise kuzeyi ve güneyi mevcut sanayi tesis alanları ile çevrili bir konumdaki alana ilişkin olup, mevcut tesis alanları ile bütünleşecek konumda yer almakta olan yeni bir arazi kullanım talebi olması ve mevcut çevre düzeni planı verileri kapsamında talebe konu alanın İznik Gölü Koruma Alan sınırları içerisinde de yer almadığı göz önünde bulundurularak; İznik Gölü Çevre Düzeni Planı ve 30 günlük yasal süresi içerisinde ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından Bakanlığımıza iletilen görüşler kapsamında yapılan inceleme ve değerlendirmeler sonucunda, sadece mevcut kullanım kararları ile bütünleşen ve plan hükümlerinde tanımlanan koşulları sağlayan bölgelerin sanayi alanı olarak kullanılmasına ilişkin olarak Çevre Düzeni Planı ve plan hükümlerinde yapılan düzenleme ile 02.10.2013 tarihinde “1/25.000 ölçekli İznik Gölü Çevre Düzeni Planı Değişikliği” onaylanmıştır.

Söz konusu işlem kapsamında Çevre Düzeni Planı’nın “7.4.1. Sanayi Alanları” başlıklı plan hükmüne; “Bu alanlardaki yapılaşma koşulları ve uygulama hükümleri faaliyetlerin türüne göre ilgili kurum ve kuruluşlardan alınacak görüşler doğrultusunda alt ölçekli planlarda belirlenecektir. İlgili kurum ve kuruluş görüşleri tamamlanmadan alt ölçekli planlar onaylanamaz. Ağır kirlетici sanayi türleri hariç olmak ve mutlak suretle ileri teknoloji kullanan sanayilerden olmak üzere, bu plan ile belirlenmiş sanayi alanlarının dışında ihtiyaç duyulacak yeni sanayi alanı talepleri; sadece mevzii konumdaki onaylı planı bulunan mevcut sanayi alanları ile konumsal birliktelik oluşturan ve alan bütünlüğü sağlayan bölgelerde, çevresel etkileri açısından ileri teknoloji ile arıtma ve bertaraf sistemlerinin öncelikle tesisler özelinde oluşturulması koşuluyla ilgili kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda planın temel amaç, ilke ve hedefleri gözetilerek Çevre ve Şehircilik Bakanlığından uygun görüş alınmak ve bu planda değişiklik yapılmak kaydıyla değerlendirilebilir. Bu alanlara ait arıtma ve bertaraf tesisleri her bir faaliyet için ayrı ayrı çözümlenmek yerine mevcut sanayi alanlarını da kapsayacak şekilde bölge bütününe yönelik olarak gerçekleştirilebilir.” hükümleri ilave edilmiştir.

Bu hükümler ile üst ölçekli plan kararları doğrultusunda yürütülecek alt ölçekli imar planları aşamasında ilgili tüm kurum ve kuruluşların görüşlerinin tamamlanmadan alt ölçekli planların onaylanamayacağı ifade edilmekte olup alt ölçekli planlama çalışmaları kapsamında imar mevzuatına uygun olarak ilgili kurum ve kuruluş görüşlerinden uygun görüşlerin alınmaması durumunda bölgede sanayi faaliyetine yönelik uygulamaya geçilmesi de mümkün değildir.

Diğer taraftan, Çevre Düzeni Planları fiziksel bir plan olmakla birlikte ana plan kararlarını belirlemekte ve alt ölçek plan uygulamalarını yönlendirmektedir. Başka bir ifadeyle tek başına uygulama planı değildir. Üzerinden ölçü alınarak uygulama yapılamaz.

Ayrıca, çevresel etkileri en aza indirmek amacına yönelik olarak ilave edilen hüküm ile bölgede ağır kirlетici sanayi türlerinin yer alamayacağı, sadece mevzii konumdaki ve onaylı imar planı bulunan alanlarla bütünleşecek konumda alanların bulunması halinde ve yine bu hükümde tanımlanan koşulları sağlayan bölgelerin sanayi alanı amaçlı olarak, çevre düzeni planı değişikliği yoluyla değerlendirilebileceği; ancak bu alanlarda sadece ileri teknoloji ile arıtma ve bertaraf sistemlerinin ya tesisler özelinde ya da sanayi bölgesi bütününe hizmet edecek biçimde oluşturulmasının zorunlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

3,4,6) Bursa İli, Orhangazi İlçesi, Örnekköy sınırları içerisinde Albayrak Turizm Seyahat A.Ş. tarafından yapılması planlanan "Bursa Kağıt Üretim Tesisi" projesi ile ilgili olarak 27.08.2013 tarihinde Bakanlığımıza başvuru yapılmış, 08.10.2013 tarihinde Bursa İlinde Halkın Katılımı Toplantısı, 10.10.2013 tarihinde ise Bakanlığımızda Kapsam Belirleme ve Özel Format Belirleme Toplantısı yapılarak 19.11.2013 tarihinde ÇED Raporu Özel Formatı gönderilmiştir. Özel Formata göre hazırlanan ÇED Raporu 29.11.2013 tarihinde Bakanlığımıza sunulmuş, 16.12.2013 tarihinde 1. İDK Toplantısı yapılmıştır. 1. İnceleme Değerlendirme Komisyon Toplantısında faaliyet sahibi tarafından alan küçültülmesine gidileceği belirtilmiş ve komisyon üyesi olan Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü görüşü doğrultusunda dosyanın revize edilmesine karar verilmiştir.

Bu kapsamda söz konusu projede başlangıçta belirlenen 275.154 m²'lik alanda ifraz yapılarak, 1/25.000 ölçekli İznik Gölü Çevre Düzeni Planı'na göre "Sanayi Alanı"nda kalan 38.836 m²'lik alanda 174.000 ton/yıl kapasiteli kağıt üretim tesisi planlanmaktadır. Revize edilen ÇED Raporu 17.01.2014 tarihinde Bakanlığımıza sunulmuş olup, 29.01.2014 tarihinde yapılan 2. İDK Toplantısı'ndan sonra nihailendirilmiş ve 10 günlük askı sürecinden sonra 03.03.2014 tarih ve 3380 karar no ile Bakanlığımızca ÇED Olumlu Kararı verilmiştir.

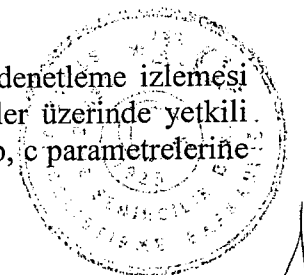
5) Proje kapsamında inşaat ve işletme aşamalarındaki su ihtiyacı, atıksu oluşumu ve bertaraf yöntemlerine ilişkin ÇED Raporunda yer alan hususlar aşağıda verilmiştir.

✓ Tesisin inşaat faaliyetlerinde çalışacak olan 250 kişi için içme suyu piyasadan damacanalarla ya da tankerlerle temin edilmek suretiyle karşılanacaktır. Personelin kullanma suyu ihtiyacı ise tesis alanına yaklaşık 1,3 km mesafedeki Ilıpınar Kaynağı'ndan veya mevcut şebekeden temin edilecektir. Benzer şekilde toz bastırmada kullanılacak olan su da, Ilıpınar Kaynağı'ndan veya mevcut şebekeden temin edilecektir. Suyun kullanımına dair gerekli izinler ilgili kurumlardan alınacaktır.

✓ İnşaat aşamasındaki içme suyu, T.C. Sağlık Bakanlığı'nın 17.02.2005 tarih ve 25730 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik" ve 07.03.2013 tarih ve 28580 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" hükümlerine uyularak temin edilecektir. İçme suyu, Bursa İl Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından izinli damacana sular ile temin edilecek olup, tankerlerle su taşınması durumunda ise, "Kaynak ve İçme Suyu Taşıma İzin Belgesi"ne sahip tanker kullanılacak ve Bursa Halk Sağlığı Müdürlüğü'nden "Tanker ile su temin izni" alınacaktır.

✓ Tesisin inşaat faaliyetleri sırasında personelden kaynaklanacak atık sular, tesis edilecek olan evsel nitelikli atık su arıtma tesisinde arıtıldıktan sonra Gölayağı Deresi (Karsak)'ne deşarj edilmek suretiyle bertaraf edilecektir. Deşarj izni aşamasında DSİ 1. Bölge Müdürlüğü ile koordineli olarak tesis alanından alıcı ortama arıtılmış suların verileceği iletim hattı için uygun bir güzergâh ve deşarj noktası belirlenecektir. Arıtılmış suların deşarj edileceği nokta, İznik Gölü'ne en az 800 m mesafede olacak şekilde seçilecek, söz konusu iletim hattı güzergahının İznik Gölü Mutlak Koruma Alanı ve İznik Gölyaka Balarım ve Orhangazi II.Pompaj Sulaması projelerini olumsuz yönde etkilememesi sağlanacaktır. Arıtılmış suların deşarjı sırasında; "Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği", "Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği" ve meri mevzuata uygun hareket edilecek ve kurumlardan gerekli izinler alınacaktır.

✓ Personelin kullanma suyu ihtiyacı için yılda 2 kez kontrol ve 1 kez de denetim izlemesi yapılacak, Orhangazi Toplum Sağlığı Merkezi tarafından alınacak numuneler üzerinde yetkili kurumlarca "İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkındaki Yönetmelik" Ek-1 a, b, c parametrelerine göre analizler yapılacaktır.

✓ Tesisin işletme aşamasında yangın önleme ve kullanma suyu miktarı yaklaşık olarak 10 m³/gün (0,12 lt/sn) olup, söz konusu su, Ilıpınar Kaynağı'ndan veya şebekeden temin edilecektir.

✓ Proseste ise su en fazla, hamur hazırlama ünitesinde, eski ve kullanılmış kâğıtların hamur haline getirilmesi işleminde kullanılacaktır. Tesiste hamur hazırlama ünitesinde kullanılacak olan su miktarı 3.500 m³/gün (~41 lt/sn) olup, söz konusu su, Ilıpınar Kaynağı'ndan veya şebekeden temin edilecektir.

✓ Kojenerasyon tesisinde ise buhar üretimi için su kullanılacaktır. Proseste kullanılacak su, bir defaya mahsus sisteme alınacak ve kapalı sistem içerisinde kullanılacaktır. Kojenerasyon santralinde kullanılacak olan su miktarı 100 m³/gün (1,15 lt/sn) olup, Ilıpınar Kaynağı'ndan veya şebekeden temin edilecektir.

İşletme Aşamasındaki Atıksuların Bertarafı ile ilgili olarak;

✓ Tesisin işletme aşamasında çalışacak olan 200 kişiden kaynaklanacak olan atıksu miktarı 36,4 m³/gün olarak hesaplanmıştır. Söz konusu evsel nitelikli atıksular, inşaat aşamasında olduğu gibi evsel nitelikli atıksu arıtma tesisinde arıtılacaktır. Arıtılan sular, Gölayağı Deresi (Karsak)'ne deşarj edilmek suretiyle bertaraf edilecektir. ,

✓ Kâğıt üretim tesisinin hamur hazırlama ünitesinden kaynaklanacak atıksu miktarı ise 3.000 m³/gün (34,7 lt/sn)'dür. Bu atıksular, tesis kapsamında inşa edilecek olan 5.000 m³/gün (57,87 lt/sn) kapasiteli endüstriyel tipteki atıksu arıtma tesisinde arıtıldıktan sonra "Su Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği (SKKY)" Tablo 13.5 (Sektör: Selüloz, Kağıt, Karton ve Benzeri Sanayii (Nişasta Katkısız Kağıt)'te belirtilen deşarj kriterleri sağlamak kaydıyla Gölayağı Deresi (Karsak)'ne deşarj edilecektir.

✓ Deşarj izni aşamasında DSİ 1. Bölge Müdürlüğü ile koordineli olarak tesis alanından alıcı ortama arıtılmış suların verileceği iletim hattı ve deşarj noktası için uygun bir güzergâh belirlenecektir. Arıtılmış suların deşarj edileceği nokta, İznik Gölü'ne en az 800 m mesafede olacak şekilde seçilecek, söz konusu iletim hattı güzergahının İznik Gölü Mutlak Koruma Alanı ve İznik Gölyaka Balarım ve Orhangazi II.Pompaj Sulaması projelerini olumsuz yönde etkilememesi sağlanacaktır. Arıtılmış suların deşarjı sırasında; "Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği", "Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği" ve meri mevzuata uygun hareket edilecek ve kurumlardan gerekli izinler alınacaktır.

✓ Tesis kapsamında (inşaat ve işletme aşamasında) personelden kaynaklanacak evsel nitelikli atıksular için atıksu arıtma tesisi kurulacak olup, burada arıtılan sular gerekli deşarj kriterlerini sağladıktan sonra Gölayağı Deresi (Karsak)'ne deşarj edilecektir. İşletme aşamasında meydana gelecek endüstriyel nitelikli atıksuların arıtılması için bir adet endüstriyel atıksu arıtma tesisi kurulacaktır. Tesisin işletme aşamasında meydana gelecek olan endüstriyel nitelikli atıksuların arıtılması için tesis edilecek olan bu atıksu arıtma tesisinde, T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü ileri arıtma teknikleri kullanılarak arıtılan sular, gerekli deşarj standartları sağlanmak suretiyle Gölayağı Deresi (Karsak)'ne deşarj edilecektir.

✓ Tesisin işletme faaliyetleri sırasında personel haricinde meydana gelecek olan atıksu miktarı 3.000 m³/gün olup, bu suların arıtılması için tesis edilecek olan endüstriyel tipteki atıksu arıtma tesisinin kapasitesi ise 5.000 m³/gün olacak şekilde projelendirilmiştir. Tesis edilecek endüstriyel atıksu arıtma tesisi; kimyasal ve biyolojik arıtma tekniklerine göre projelendirilecektir.